

Lupiola

etxebizitza

Aldakerak:
Ahozkoa: Lupiôla

“... la casería rústica titulada Lazpita-lupiola... situada en la barriada de Andicona jurisdicción de la Anteglesia de Berriz, que comprende ciento cincuenta y siete y medio estados, equivalentes a quinientos noventa y nueve metros cuadrados de cabida con inclusión de su terreno antusano y horno, la que es de una vivienda y se compone de piso llano alto y desban, con sus correspondientes cuadras, divisiones y habitaciones...”
DJE 2/196 or. (1866)

43° 10' 59"

2° 35' 12"

Berriz Irudian / J.A. Ramos

Seguruenik XVII. mendean jatorria duen baserri honen gaineko aipuak Bizkaiko su-errol-detan aurkitzen ditugu lehendabiziz: *Lupiola* (1704). Kasu honetan, *Ibarra (Ikus Ibarra)* baserriaren izenarekin bezala, aldaketa gutxi eskaintzen duen izen baten aurrean gaude. Izan ere, mendez mendeko dokumentazioan forma bera aurkitzen dugu; *Lupiola* (1825, PE/1825), *Lupiola* (1910, BUA, RU) eta *Lupiola* (1967, BUA, CE) aipuak dira horren adibide. Ahozko erabileran ere, *Lupiôla* da formarik erabiliena.

Nahiz eta XVII. mendean errotutako baserrien tipologia antzeman, orain ikusten dugun etxea berria da, zaharragoaren hainbat arrasto mantendu baditu ere. Horren adibide lirateke alboetako harrizko bi gorputzak eta zuresko dintela duen erdialdeko atartea, zutiko eta guzti. Horren gainean, hormigoizko balkoi batera zabaltzen dira bi leiho luze. Erdialdeko gorputza luzituta dago, eta fatxadako frontoian egurrezko egitura imitatu dute. Bi isurkitako teilatua dauka.

toponimia

Badirudi etxe izen honetan Lope pertsona izena dugula eta hain arrunta den ola: Loperen ola. Esan dugun bezala ola hitzak bi adiera nagusi izan ditu historian zehar. Basoan, herri basoetan zehatzago, egiten zen hesi biribila, geroago “kortabaso” deitua, erdaraz “sel”, eta geroago hartu zuen adiera, “burdina lantzeko etxea”.